

31.10.2017

§ 96

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan vastaus Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry:n ym. 13.9.2017 päivättyyn kieltenopetusta koskevaan kirjeeseen

HEL 2017-010165 T 12 00 01

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa Suomen kielten opettajain liitto ry:lle ym. seuraavan vastauksen:

Helsinki noudattaa uuteen tuntijakoon siirtymisessä Opetushallituksen asiaa koskevaa ohjetta (http://www.oph.fi/ops2016/103/0/uuteen_tuntijakoon_siirtyminen). Opetussuunnitelma on otettu käyttöön opetushallituksen ohjeen mukaisesti vuosiluokilla 1–6 1.8.2016 ja tämän jälkeen portaittain vuosina 2017–2019.

Uusi tuntijakoasetus ja perusopetusasetukseen tehdyt muutokset muuttavat eräiden oppiaineiden vuosiluokkakohtaisia tuntimääriä nykyisestä. Asetuksiin ei sisälly siirtymäsäännöksiä siitä, miten aikaisemman tuntijaon mukaan opiskelun aloittaneiden oppilaiden vähimmäistuntimäärät eri oppiaineissa määräytyvät. Myöskään Opetushallituksella ei ole lakiin perustuvaa toimivaltaa määrätä, miten tuntimäärät siirtymävaiheessa lasketaan. Asetusten tulkinta kuuluu opetuksen järjestäjille.

Oppilaan tulee opiskella nykyisen opetussuunnitelman mukaan A1-kieltä, joka alkaa pääsääntöisesti 3. luokalta ja B1-kieltä, joka alkaa 6. luokalla. Tämän lisäksi oppilas voi valita A2-kielen, joka alkaa yleensä 4. luokalla ja B2-kielen, joka alkaa 8. luokalla. Opetussuunnitelman perusteissa on yhteiset tavoitteet ja arvioinnin kriteerit kolmannelta alkavalle A1-kielelle ja neljänneltä alkavalle A2-kielelle, vaikka A2 -kieltä opiskel-

laan peruskoulun aikana yhteensä kolme tuntia vähemmän kuin A1-kieltä.

Helsingissä, kuten monessa muussa kunnissa, on asiaa tulkittu siten, että A-kielessä ei tarvita siirtymäajan tuntijakoa, vaan opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa pedagogisin järjestelyin. Helsingissä kaikki peruskoulun oppilaat saavat opetusta yhteensä vähintään tuntijakoasetuksen minimimäärän eli 222 vuosiviikkotuntia (vvh). Tämä täyttyy myös nykyisin 7. luokalla opiskelevien kohdalla, koska Helsingin voimassa olevassa tuntijakopäätöksessä B1-kieltä opetetaan kaksi tuntia enemmän verrattuna valtakunnallisiin minimitunteihin. Helsingissä B1-kieltä opetetaan 6–9 luokilla yhteensä 8 vuosiviikkotuntia, 2 vvh/vuosiluokka, minimin ollessa 6 vuosiviikkotuntia.

Perusopetuslain 30 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta. Opetushallituksen mielestä lähtökohtana edellä todettujen säännösten tulkinnassa on pidettävä sitä, että opetuksen järjestäjät turvaavat oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun ja oikeuksien toteutumisen. Opetuksen järjestäjien tulee ensisijaisesti varmistaa, että eri oppiaineille opetussuunnitelman perusteissa ja opetussuunnitelmissa määrätyt tavoitteet saavutetaan perusopetuksen aikana. Tämä voidaan varmistaa suunnittelemalla ja toteuttamalla opetus siten, että uuden tuntijakoasetuksen määrittelemä valtakunnallinen minimituntimäärä kussakin oppiaineessa ja valinnaisissa aineissa täyttyy perusopetuksen aikana kunkin oppilasikäluokan osalta (ks. valtakunnallisen tuntijakotaulukon oikeanpuoleinen sarake). Toisaalta opetuksen tavoitteiden saavuttaminen voidaan varmistaa myös erilaisilla pedagogisilla ratkaisuilla ja tukemalla yksittäisiä oppilaita. Lisäksi opetuksen järjestäjien tulee huolehtia siitä, että perusopetusasetuksen mukainen vuosiluokakohtainen vähimmäistuntimäärä täyttyy. Tämä täyttyy Helsingin peruskouluissa.

Yhden ikäluokan osalta Helsingissä ei ole tehty poikkeavaa tuntijakoa. Nykyiset 7.-luokkalaiset tulevat saamaan tuntijakoasetuksessa osoitetun minimituntimäärän (222 vvh) opetusta peruskoulun aikana. Heidän osalta tullaan seuraamaan A1-kielen tavoitteiden toteutumista ja opetusjärjestelyjä.

Kielten opetuksen tavoitteet vuosiluokille 7–9 on asetettu uuden tuntijaon mukaisesti. Vuosiluokalla 7–9 on asetettu sekä A1- että A2-kielelle yhtenäiset opetuksen tavoitteet. Tavoitteena on, että kielenkäyttö olisi mahdollisimman asianmukaista, luonnollista ja oppilaille merkityksellistä. Kielten opetuksessa kehitetään monilukutaitoa ja käsitellään erilaisia tekstejä. Lasten ja nuorten erilaiset kiinnostuksen kohteet otetaan huomioon tekstien valinnassa. Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen erityyppisissä oppimisympäristöis-

sä. Pelillisyyden, musiikin ja draaman avulla oppilaat saavat mahdollisuuden kokeilla kasvavaa kielitaitoaan ja käsitellä myös asenteita. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan luottamusta omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää niitä rohkeasti. Vierasta kieltä voidaan käyttää myös muissa opiskelutilanteissa esim. ilmiöoppimisen jaksoilla. Oppilaskeskeiset ja oppilaan aktiivisuutta korostavat opiskelu – työskentelymuodot mahdollistavat yksilöllisen etenemisen ja oikea-aikaisen tuen tarjoamisen sitä tarvitseville. Oppilaita kannustetaan oma-aloitteiseen kielen käyttämiseen sekä koulussa että vapaa-ajalla.

Mikäli A1-kielen tuntimäärää halutaan kasvattaa yhdellä vuosiviikkotunnilla, voidaan nykyisen 7. vuosiluokan kohdallaan vähentää vastaavasti B1-kielen opetusta vuosiluokilla 8 tai 9. Tämä vaihtoehto ei tuota lisäkustannuksia ja tällöin noudatettaisiin valtakunnallisen tuntijaon minimi-tuntijakoa kaikissa aineissa. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että A1-kielen opetusta lisättäisiin joko 8. tai 9. vuosiluokalla nykyisestä kahdesta vuosiviikkotunnista kolmeen vuosiviikkotuntiin ja vastaavasti B1-kielen opetusta vähennettäisiin samalla vuosiluokalla kahdesta vuosiviikkotunnista yhteen vuosiviikkotuntiin. Yksi vuosiviikkotunti on liian vähän, kun tavoitteena on oppia 6. luokalla alkanutta B1-kieltä. Oppilaan kieli-taidon kehittyminen on kumulatiivista. B1-kielessä tuntimäärän vähentäminen ja vastaavasti A1kielen tuntimäärän lisääminen ei ole pedagogisesti perusteltua.

Edellä esitetyn perusteella kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo nykyisen tuntijaon olevan kokonaisuudessa toimivampi, eikä nykyistä tuntijakoa lautakunnan näkemyksen mukaan ole tarpeen muuttaa nykyisten 7. luokkalaisten osalta.

Esittelijän perustelut

Suomen kielten opettajain liitto, SUKOL ry, Helsingin kieltenopettajat ry, Helsingin Opettajien Ammattiyhdistys Ry ja Helvary ry - helsinkiläiset vanhempainyhdistykset ovat lähettäneet kasvatus- ja koulutuslautakunnalle kirjeen, jossa esitetään huolestuminen Helsingin tuntijakopää-töksestä A1-kielen osalta, jossa ei ole tehty erillistä siirtymäjaksoa nykyisin 7.-luokalla opiskeleville. Lisäksi kirjeen allekirjoittajat edellyttävät, että asia käsitellään uudelleen ja että Helsingin kaupunki järjestää puuttuvan yhden vuosiviikkotunnin normaalina opetuksena tällä hetkellä 7. vuosiluokalla oleville oppilaille. Lopuksi he korostavat, että tästä ei koidu kaupungille lisäkustannuksia.

Lisäksi edellä mainitut ovat lähettäneet jäsenille tiedoksi eduskunnan oikeusasiamiehelle tekemänsä kantelun.

Esittelijä

perusopetusjohtaja

31.10.2017

Asia/13

Outi Salo

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry ym., kirje 13.9.2017, kieltenopetus
- 2 Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry, kantelu eduskunnan oikeusasiamiehelle 7.9.2017, kieltenopetus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Kirjeen lähettäneet

Otteen liitteet
Esitysteksti